

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський державний університет імені Петра Могили

СХВАЛЕНО
Вченою радою ЧДУ
ім. Петра Могили

Протокол № 1
від «27» 08 2015 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор ЧДУ ім. Петра Могили

Л.П. Клименко

2015 р.

**ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА
БАКАЛАВРА**

галузі знань 0303 «Журналістика та інформація»
напряму підготовки 6.030301 «Журналістика»

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО:

Робочою групою Чорноморського державного університету ім. Петра Могили у складі:

- Яблонівська Наталя Всеволодівна – доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики.
- Монахова Тетяна Василівна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри журналістики.
- Стекольщикова Валентини Андріївни – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики.

2. ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою Чорноморського державного університету ім. Петра Могили (Протокол № 1 від «27» 08. 2015 р.)

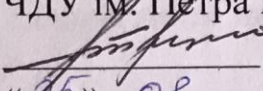
3. ВВЕДЕНО В ДІЮ:

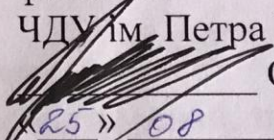
Наказом ректора Чорноморського державного університету ім. Петра Могили (Наказ № 306 від «31» 08. 2015 р.)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-кваліфікаційної характеристики

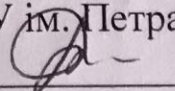
Ступ вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	0303 «Журналістика та інформація»
Напрямок підготовки	6.030301 «Журналістика»

«ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор
ЧДУ ім. Петра Могили
 О. М. Трунов
«25» 08 2015 р.

Директор Інституту
філології
ЧДУ ім. Петра Могили
 О. В. Пронкевич
«25» 08 2015 р.

Керівник розробки:

Завідувач кафедри
журналістики
ЧДУ ім. Петра Могили
 Т. В. Монахова
«25» 08 2015 р.

Передмова

1. РОЗРОБЛЕНО

робочою групою Чорноморського державного університету імені П. Могили
ВНЕСЕНО

кафедрою журналістики Чорноморського державного університету імені П. Могили.

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Вченою радою Чорноморського державного університету імені П. Могили

3. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4. РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ:

– Яблонівська Наталя Всеволодівна – доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики.

– Монахова Тетяна Василівна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри журналістики.

– Стекольнікова Валентини Андріївни – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики.

5. ЧИННА ДО введення в дію державного стандарту

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Міністерства освіти і науки України та Міністерства праці і соціальної політики України.

Зміст

№ з/п	Розділ	Стр.
	Вступ	4
1	Галузь використання	5
2	Нормативні посилання	7
3	Позначення та скорочення	8
4	Виробничі функції, типові задачі діяльності та уміння щодо вирішення типових задач діяльності	8
5	Здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності та уміння, що є відображенням наявності цих здатностей	8
6	Вимоги до професійного відбору	9
7	Вимоги до державної атестації випускників вищих навчальних закладів	9
8	Відповідальність за якість освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів	10
	Додаток А	11
	Додаток В	15

Вступ

Освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) випускника вищого навчального закладу є державним нормативним документом, у якому узагальнюється зміст освіти, тобто відображаються цілі освітньої та професійної підготовки, визначаються місце фахівця в структурі господарства держави й вимоги до його компетентності, інших соціально важливих властивостей та якостей.

Цей стандарт є складником галузевої компоненти державних стандартів вищої освіти, в якому узагальнюються вимоги з боку держави, світового співтовариства та споживачів випускників до змісту освіти і навчання. ОКХ відображає соціальне замовлення на підготовку фахівця з урахуванням аналізу професійної діяльності та вимог до змісту освіти й навчання з боку держави та окремих замовників фахівців.

ОКХ встановлює галузеві кваліфікаційні вимоги до соціально-виробничої діяльності випускника вищого навчального закладу з певних спеціальностей та освітньо-кваліфікаційного рівня і державні вимоги до властивостей та якостей особи, яка здобула певний освітній рівень відповідного фахового спрямування.

Стандарт використовується при:

- визначенні первинних посад випускників вищих навчальних закладів та умов їх використання;
- визначенні об'єкта, цілей освітньої та професійної підготовки;
- розробці та коригуванні освітньо-професійної програми підготовки фахівців певних освітньо-кваліфікаційних рівнів;
- розробці засобів діагностики рівня освітньо-професійної підготовки фахівця;
- визначенні змісту навчання як бази для опанування новими спеціальностями, кваліфікаціями;
- визначенні змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- атестації випускників вищих навчальних закладів та сертифікації фахівців;
- укладанні договорів або контрактів щодо підготовки фахівців;
- професійній орієнтації здобувачів фаху;
- визначенні критеріїв професійного відбору;
- прогнозуванні потреби у фахівцях відповідної спеціальності та освітньо-кваліфікаційного рівня і при плануванні їх підготовки;
- обґрунтуванні переліки спеціальностей та спеціалізацій вищої освіти;
- визначенні кваліфікації фахівців;
- розподіленні та аналізі використання випускників вищих навчальних закладів.

1. Галузь використання

Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чорноморський державний університет імені Петра Могили, Інститут філології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр журналістики
Офіційна назва освітньої програми	Журналістика
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-ENEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мови викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	До 1 липня 2027 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/04/Istoriya_Ta_Arkheologiya.pdf

Бакалавр напряму підготовки 6.030301 «Журналістика» підготовлений до виконання професійних функцій за одним або кількома з видів і найменувань економічної діяльності за Національним класифікатором України ДК 009 – 2005 «Класифікація видів економічної діяльності», затвердженим наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 26.12.2005 р. № 375 «Про затвердження національних класифікаторів, зміни до державного класифікатора та скасування чинності державних класифікаторів»:

Код КВЕД	Код ISIC	Назва виду економічної діяльності
74.13.0	7413	Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення суспільної думки
74.14.0	7414	Консультавання з питань комерційної діяльності та управління (консультавання, надання рекомендацій та практичної допомоги суб'єктам підприємницької діяльності та державним службам у галузі зв'язків із громадськістю та обміну інформацією)
92.11.0	9211x	Виробництво фільмів (виробництво на кіностудіях чи в спеціальних лабораторіях анімаційних (мультиплікаційних) фільмів, повнометражних, документальних, короткометражних фільмів тощо, рекламного чи інформативного характеру)
92.20.0	9213	Діяльність у сфері радіомовлення та телебачення
92.40.0	9220	Діяльність інформаційних агентств
91.12.0	9112	Діяльність професійних організацій (розповсюдження інформації та зв'язок з громадськістю)
91.32.0	9192	Діяльність політичних організацій (розповсюдження інформації та зв'язок з громадськістю)
91.33.0	9199	Діяльність громадських організацій, н. в. і. г. (розповсюдження інформації та зв'язок з громадськістю)

92.31	9214	Діяльність у сфері мистецтва та літератури (розповсюдження інформації та зв'язок з громадськістю)
-------	------	--

Бакалавр з журналістики здатний виконувати зазначену професійну роботу згідно Національного класифікатора України «Класифікатор професій ДК 003:2005 (На заміну ДК 003-95)», затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 26 грудня 2005 р.:

1229.7 (21988) – завідувач відділу;

1229.7 (23958) – начальник прес-центру;

2310.2 (20199) – асистент;

2310.2 – викладач вищого навчального закладу;

2444.1 (23667) – науковий співробітник,

і може займати первинні посади асистента та викладача вищого навчального закладу, молодшого наукового співробітника, завідувача відділу, начальника прес-центру.

Напрямок підготовки	Структура діяльності (праці)			
	Мета (продукт)	Предмет	Засоби	Процедури та умови
Журналістика	Дослідження у галузі журналістики;	Журналістика	Засоби дослідження	наукові методи й технології;
	Підготовка педагогічно-журналістських кадрів;	Студенти	Засоби навчання	педагогічні технології й методи;
	Керівництво журналістськими колективами	Журналісти	Засоби управління	методи управління колективом

Цей стандарт встановлює:

- професійне призначення й умови використання випускників вищих навчальних закладів певної спеціальності та освітньо-кваліфікаційного рівня у вигляді переліку первинних посад, виробничих функцій та типових задач діяльності;
- освітні та кваліфікаційні вимоги до випускників вищих навчальних закладів у вигляді переліку здатностей та умінь вирішувати задачі діяльності;
- вимоги до атестації якості освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів;

- відповідальність за якість освітньої та професійної підготовки.

Стандарт є обов'язковим для вищого навчального закладу, що готує фахівців даного профілю. Підприємства, установи, організації повинні забезпечити необхідні умови для використання фахівців відповідно до здобутих ними у вищому навчальному закладі кваліфікації та спеціальності, згідно з чинним законодавством.

2. Нормативні посилання

У цьому стандарті є посилання на такі державні та галузеві стандарти України, а також закони України й положення Кабінету Міністрів України:

- Закон України “Про освіту”, № 1060-12 від 23.05.1991;
- Закон України “Про вищу освіту”, № 1556-VII від 01.07.2014;
- ДК 003:2005 Національний класифікатор України “Класифікатор професій”, затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 26.12.2005;
- ДК 009-2005 Національний класифікатор України “Класифікація видів економічної діяльності”, затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 26.12.2005 № 375 “Про затвердження національних класифікаторів, зміни до державного класифікатора та скасування чинності державних класифікаторів”;
- ДСВО 01-98 Перелік напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями;
- Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту), затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 20.01.1998 № 65;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 7.08.1998 № 1247 “Про розроблення державних стандартів вищої освіти”;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.08.2003 № 1380 “Про ліцензування освітніх послуг”;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1719 “Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра”;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 № 847 “Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері вищої освіти”;
- Додаток до інструктивного листа МОН України від 19.06.2002 № 1/9-307 “Змістові частини галузевих стандартів вищої освіти підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів молодшого спеціаліста та бакалавра щодо гуманітарної, соціально-економічної та екологічної освіти та освіти з безпеки життя і діяльності людини й охорони праці” // Інформаційний вісник. Вища освіта. — 2003.— № 11.— С. 3—55.

3. Позначення і скорочення

У цьому стандарті для формування шифрів застосовуються такі скорочення назв:

а) видів типових задач діяльності:

- ПФ – професійна,
- СВ – соціально-виробнича,
- СП – соціально-побутова;

б) класів задач діяльності:

- С – стереотипна,
- Д – діагностична,
- Е – евристична;

в) видів уміння:

- ПП – предметно-практичне уміння,
- ПР – предметно-розумове,
- ЗП – знаково-практичне,
- ЗР – знаково-розумове;

г) рівнів сформованості даного уміння:

- О – уміння виконувати дію, спираючись на матеріальні носії інформації щодо неї,
- Р – уміння виконувати дію, спираючись на постійний розумовий контроль без допомоги матеріальних носіїв інформації,
- Н – уміння виконувати дію автоматично, на рівні навички;

д) здатностей:

- З – здатність.

4. Виробничі функції, типові задачі діяльності та уміння щодо вирішення типових задач діяльності

4.1. У відповідності до посад, що може обіймати випускник вищого навчального закладу, він придатний до виконання виробничих функцій (здійснення певних типів діяльності) та типових для даної функції задач діяльності. Кожній задачі відповідає система умінь щодо вирішення цієї типової задачі діяльності.

4.2. Вищий навчальний заклад бере на себе відповідальність за забезпечення опанування випускниками системи умінь вирішувати певні типові задачі діяльності при здійсненні певних виробничих функцій, визначених у таблиці додатку А.

5. Здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності та уміння, що є відображенням наявності цих здатностей

5.1. Загальні вимоги до властивостей і якостей випускника Вищого навчального закладу як соціальної особистості подаються у вигляді переліку здатностей вирішувати певні проблеми і задачі соціальної діяльності та системи умінь, що є відображенням наявності цих здатностей.

5.2. Вищий навчальний заклад зобов'язується сформувати випускників як соціальних особистостей, здатних вирішувати певні проблеми і задачі соціальної діяльності, через вироблення умінь, визначених у таблиці Додатку Б.

6. Вимоги до професійного відбору

Абітурієнт повинен мати повну вищу освіту або базову освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр незалежно від напрямку підготовки базової вищої освіти. Порядок і правила зарахування розроблені Чорноморським державним університетом імені Петра Могили.

7. Вимоги до державної атестації випускників

Чорноморського державного університету імені Петра Могили

Для перевірки рівня і змісту підготовки спеціалістів встановлюється така нормативна база.

Бакалаврський проект

Дипломний проект бакалавра напрямку підготовки «Журналістика» – це фінальний етап перевірки здобутих знань, умінь і навичок із фаху, які повинні продемонструвати студенти по закінченню навчання на бакалавраті.

Відповідальність за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, висновків та якість оформлення несе студент-автор роботи. Якщо студент подає на попередній захист не самостійно виконаний проект, рішенням кафедри проект до захисту не допускається.

8. Відповідальність за якість освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів

Відповідальність за якість освітньої та професійної підготовки фахівців рівня «бакалавр» за напрямом підготовки «Журналіст» встановлюється згідно з чинним законодавством.

Додаток А
(обов'язковий)

Виробничі функції, типові завдання діяльності та уміння випускника
Чорноморського державного університету імені П. Могили освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
напряму підготовки «Журналістика»

Виробничі функції	Типові завдання діяльності	Шифр завдання діяльності	Зміст уміння	Шифр уміння
Організаційна	1. Організація роботи редакційного колективу.	СВ.Д.01	<p>У складі групи фахівців засобів масової комунікації, журналістів-практиків, аналітиків, науковців, керівників редакцій газет, телебачення, радіо, прес-служб відповідно до законодавчих актів, що стосуються інформаційної діяльності, враховуючи специфіку ЗМІ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - залучати до участі в підготовці матеріалів для засобів масової комунікації експертів, готових нести відповідальність за наведені в них думки, оцінки, факти; - замовляти нешпатним авторам матеріали, допомагати їм при відборі фактів і термінів, досягненні заданого розміру чи тривалості звучання показу матеріалу; - здійснювати підготовку і проведення колективних редакційних проектів, акцій, компаній: громадських оглядів, рейдів, радіо- телемостів, “круглих столів”, виїзних засідань редакцій, он-лайн зустрічей, читацьких конференцій, конкурсів, вікторин, тощо; - критично оцінювати наслідки своєї праці щодо підведення підсумків організаційно-творчої роботи журналістів. 	<p>СВ.Д.01.ПР.Р.01</p> <p>СВ.Д.01.ПР.Р.02</p> <p>СВ.Д.01.ПР.Р.03</p> <p>СВ.Д.01.ПР.Р.04</p>

Координаційна	2. Організаційно-творчий зв'язок з аудиторією та колективом редакції	СВ.Д.02	- налагоджувати та підтримувати постійні творчі зв'язки з аудиторією; - узагальнювати підсумки проведення організаційно-творчих заходів, коригувати інформаційно-аналітичну діяльність відділу, редакції у відповідності з підсумками пропозиціями, побажаннями аудиторії.	СВ.Д.02.ПР.Р.05 СВ.Д.02.ПР.Р.06
	1. Організація узгоджених дій редакції з державними, громадськими структурами, визначення спільних напрямків інформаційного впливу на суспільство.	СВ.Д.03	У складі групи фахівців засобів масової комунікації, журналістів-практиків, аналітиків, науковців, керівників редакцій газет, телебачення, радіо, відповідно до законодавчих актів, що стосуються інформаційної діяльності, враховуючи специфіку ЗМІ: - планувати організаційно-творчу роботу відділу, редакції відповідно до актуальних проблем суспільного життя; - скеровувати діяльність нештатних відділів, корпунктів, контрольних постів, редколегій, громадських приймалень;	СВ.Д.03.ПР.Р.07 СВ.Д.03.ПР.Р.08
	2. Налагодження зв'язків з зарубіжними засобами масової комунікації, обмін досвідом організаційно-творчої роботи.	СВ.Е.04	- визначати пріоритетні напрямки інформаційної діяльності журналістів зарубіжних засобів масової комунікації;	СВ.Е.04.ПР.Р.09
	3. Розповсюдження практичного досвіду вітчизняних та зарубіжних засобів масо-	СВ.Е.05	- здійснювати заходи щодо встановлення творчих зв'язків з працівниками прес-центрів, прес-служб зарубіжних мас-медіа. - узагальнювати досвід інформаційного впливу	СВ.Е.04.ПР.Р.10 СВ.Е.06.ПР.Р.11

Управлінська	1. Участь у розробці концепції видання, телерадіоканалу, програми, передачі, рубрики, авторського проєкту та їх корекції	ПФ.Д.06	У складі групи фахівців засобів масової комунікації, журналістів-практиків, аналітиків, науковців, керівників редакцій газет, телебачення, радіо, відповідно до законодавчих актів, що стосуються інформаційної діяльності, враховуючи специфіку ЗМІ: - визначати тематичну орієнтацію органу ЗМІ з урахуванням побажань, рекомендацій аудиторії, авторського активу, громадських, державних організацій та установ, світоглядних чи комерційних установок засновника; - подавати пропозиції щодо формування рубрикаційної системи, тематичного формату окремих рубрик;	ПФ.Д.06.ПР.Р.15
	2. Організація редакційної роботи	ПФ.Д.07	- подавати пропозиції щодо вдосконалення структури редакції, розподілу навантаження на працівників; - складати індивідуальний план роботи журналіста; - обґрунтовувати авторську (творчу) заявку на запропоновану тему; - формувати план роботи відділу, перспективні і поточні плани редакції;	ПФ.Д.06.ПР.Р.16 ПФ.Д.06.ПР.Р.17
	1. Проведення журналістикознавчих досліджень	ПФ.Е.08	- працювати з джерелами інформації, враховуючи їх пропозиції при складанні редакційних планів;	ПФ.Д.07.ПР.Р.18 ПФ.Д.07.ПР.Р.19 ПФ.Д.07.ПР.Р.20 ПФ.Д.07.ПР.Р.21 ПФ.Д.07.ПР.Р.22

Педагогічна	1. Проектування змісту навчання	ПФ.Д.12	Визначати: <ul style="list-style-type: none"> - цілі навчання за певною навчальною дисципліною у вигляді системи предметних умінь; - потрібний рівень сформованості кожного з системи предметних умінь; - види та форми контролю ступеню досягнення цілей підготовки; - визначати структуру змісту навчання за навчальною дисципліною (частини, розділу, теми) та зміст кожного з структурних елементів; - встановлювати види та форми навчальних занять, що забезпечують досягнення цілей підготовки; - встановлювати обґрунтовані терміни засвоєння змісту кожного з структурних елементів навчальної дисципліни та формування відповідних предметних умінь на потрібному рівні; - складати навчальну та робочу програми; 	ПФ.Д.12.3Р.0.30 ПФ.Д.12.3Р.0.31 ПФ.Д.12.3Р.0.32 ПФ.Д.12.3Р.0.33 ПФ.Д.12.3Р.0.34 ПФ.Д.12.3Р.0.35
	2. Читання лекцій, проведення семінарських, практичних та лабораторних занять	ПФ.Е.13	<ul style="list-style-type: none"> - розробляти методичну концепцію лекційного курсу; - володіти методикою і технікою читання лекцій 	ПФ.Д.12.3Р.0.36 ПФ.Е.13.ПР.Р.37
		ПФ.Д.14	<ul style="list-style-type: none"> - володіти методикою і технікою проведення семінарських занять з дисциплін журналістського 	ПФ.Е.13.ПР.Р.38 ПФ.Е.13.ПР.Р.39 ПФ.Е.13.ПР.Р.40

Додаток Б
(обов'язковий)

Здатності та уміння випускника Чорноморського державного університету імені П. Могили
освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Журналістика»
розв'язувати проблеми й завдання соціальної діяльності

№	Зміст здатності розв'язувати проблеми й завдання соціальної діяльності	Шифр здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
1.	Обґрунтовувати рішення і вибір стратегії діяльності редакції, прес-служби з урахуванням загальнолюдських цінностей, особистісних, суспільних державних та виробничих інтересів	3.01	- визначати пріоритетні напрямки відображення в засобах масової комунікації соціальних процесів, які відбуваються в суспільстві	3.01.ПР.0.01
2.	Здійснювати управління редакційним колективом, структурним підрозділом редакції на засадах професійної вимогливості до співробітників, доброзичливості, професіоналізму в інформаційній діяльності	3.02	- організовувати роботу співробітників на принципах наукової організації праці, створювати необхідні умови для професійного вдосконалення співробітників	3.02.ПР.Р.02
3.	Організовувати та проводити системну, цілеспрямовану науково-дослідну роботу в системі проблем ефективності, дієвості інформаційної діяльності ЗМІ	3.03	- проводити наукові дослідження з метою впровадження їх результатів у редакційну діяльність	3.03.ПР.Р.03
4.	Здатність вести педагогічну роботу в освітніх структурах, у яких готуються журналістські кадри	3.04	- накопичувати, систематизувати емпіричний матеріал для проведення лекцій, семінарів, практичних занять з журналістики, використовувати у навчальній роботі передовий досвід редакцій, прес-служб, а також світовий педагогічний досвід підготовки журналістів	3.04.ПР.Р.04